

Obsah

SEZNAM ZKRATEK	XI
1. VÝSKYT ONEMOCNĚNÍ RAMENNÍHO KLOUBU A RIZIKOVÉ FAKTORY <i>(Karel Trnavský)</i>	1
Rizikové faktory	1
2. ANATOMIE PLETENCE PAŽNÍHO <i>(Karel Trnavský)</i>	3
2.1. Kosterní části pletence pažního	3
Lopatka	3
Kost klíční	3
Kost pažní	3
2.2. Klouby pletence pažního	5
Kloub ramenní (articulatio humeri)	5
Kloub sternoklavikulární	5
Kloub akromioklavikulární	8
2.3. Pohyby lopatky	8
2.4. Svaly pletence ramenního	8
2.5. Pohyby v ramenním kloubu	10
3. KLINICKÉ VYŠETŘENÍ BOLESTIVÉHO RAMENE <i>(Marie Sedláčková)</i>	11
3.1. Úvod	11
Historie	11
Nejčastější příčiny bolestivého ramene	13
3.2. Klinické vyšetření	13
Anamnéza	13
Vlastní vyšetření ramene	16
Aspekce	17
Palpace	18
Hybnost	21
Speciální testy	23
Další testy	24
3.3. Diagnostická rozvaha	25
4. RTG VYŠETŘENÍ RAMENE <i>(Jaroslav Beran)</i>	29
4.1. Nativní rtg snímek	29
4.2. Rtg obraz jednotlivých chorobných stavů	29
Degenerativní kloubní nemoc – omartróza	29

Krystalová artrópatie	32
Lokalizace kalciových depozit a jejich klinický význam	32
Kalcifikující tendinopatie	33
Kalcifikovaná burzopatie (bursitis calcarea)	33
Chondrokalcinóza	34
Periartikulární kalcifikace a osifikace jiné etiologie	35
Poruchy rotátorové manžety a uskřínutí manžety	36
Rtg nálezy u poškození rotátorové manžety a uskřínutí manžety	37
Nálezy na nativním snímku u primárního syndromu uskřínutí (IS)	38
Speciální rtg projekce	39
Záněty v oblasti glenohumerálního kloubu – omartritida	40
Syndrom zmrzlého ramene	42
Synoviální chondromatóza	42
4.3. Další rtg nálezy a jejich interpretace	43
5. VYŠETŘENÍ RAMENE ULTRAZVUKEM (Luboš Hrazdira)	47
5.1. Technika vyšetření	48
Základní řezy	48
5.2. Vyšetření jednotlivých struktur	55
Rotátorová manžeta	55
Šlacha dlouhé hlavy m. biceps brachii	56
M. deltoideus	57
Burzy	57
Náplň kloubní	59
Nestabilita ramene	59
Kost klíční a akromioklavikulární skloubení	60
Vyšetření kostních povrchů	61
5.3. Nové trendy v US vyšetřování ramenního kloubu	62
6. ZOBRAZOVÁNÍ RAMENNÍHO KLOUBU POMOCÍ MAGNETICKÉ REZONANCE <i>(Marek Mechl)</i>	65
6.1. Anatomické poznámky	65
Rotátorová manžeta	66
Labrum glenoidale a glenohumerální vazy	68
Kloubní pouzdro	68
Šlacha dlouhé hlavy m. biceps brachii	69
Kloubní burzy – subakromiální a subdeltoidní	69
6.2. Technika MR vyšetření ramenního kloubu	70
6.3. Nejčastější morfologické abnormality ramenního kloubu při MR vyšetření	71
Rotátorová manžeta a šlacha dlouhé hlavy bicepsu	71
Labrum glenoidale a glenohumerální vazy	74
Kloubní pouzdro	74
Traumatické změny	74
Záněty	75
Degenerativní změny	75
Tumory	75
6.4. Návrh racionálních algoritmů vyšetření ramenního kloubu zobrazovacími metodami	77
6.5. Závěry pro praxi	79

7. ARTRITIDY A DALŠÍ ONEMOCNĚNÍ RAMENNÍHO KLOUBU (Karel Trnavský)	81
7.1. Artritida ramenního kloubu u revmatoidní artritidy	81
7.2. Postižení ramenního kloubu u ankylozující spondylitidy	82
7.3. Krystaly vyvolané artropatie ramenního kloubu	82
Artropatie vznikající v důsledku ukládání krystalů	
kalciumpyrofosfát dihydrátu	82
Pseudodna	82
Chondrokalcinóza	83
Chronická pyrofosfátová artropatie	83
Jiné artropatie ramenního kloubu vyvolané krystaly	83
7.4. Bakteriální artritida ramenního kloubu	83
7.4. Destruktivní artropatie ramenního kloubu	84
Primární destruktivní artropatie ramenního kloubu	84
Sekundární destruktivní artropatie ramenního kloubu	85
Destruktivní artropatie u chondrokalcinózy	85
Destruktivní artropatie u některých dalších chorob	85
7.6. Osteoartróza ramenního kloubu	85
7.7. Osteonekróza ramenního kloubu	86
7.8. Revmatická polymyalgie	87
7.9. Syndrom rameno-ruka. Reflexní algodystrofie	88
7.10. Bicipitální tendinitida	89
8. PATOLOGIE V SUBAKROMIÁLNÍM PROSTORU (Marie Sedláčková)	91
8.1. Definice, anatomické a funkční souvislosti	91
8.2. Příčiny impingement syndromu	94
Měkké tkáně	94
Kostní změny	95
Funkční a nervové změny	96
Komplexní změny	96
8.3. Diagnóza	97
8.4. Terapie	97
9. ZMRZLÉ RAMENO (Marie Sedláčková)	101
9.1. Definice	101
9.2. Patogenetické úvahy	101
9.3. Průběh onemocnění	103
9.4. Akutní a chronické zmrzlé rameno	103
9.5. Diagnóza	104
9.6. Terapie	104
10. AKROMIOKLAVIKULÁRNÍ A STERNOKLAVIKULÁRNÍ SYNDROMY (Karel Trnavský)	107
10.1. Akromioklavikulární syndromy	107
Traumaticky vyvolané změny	107
Osteoartróza akromioklavikulárního kloubu	108
Artritida akromioklavikulárního kloubu	108
10.2. Sternoklavikulární syndromy	108
11. SYNDROM HORNÍ HRUDNÍ APERTURY (Karel Trnavský)	111

12. NESTABILITA RAMENNÍHO KLOUBU (SPORTOVNÍ RAMENO) (Vít Dvořák)	115
12.1. Glenohumerální nestabilita	115
Etiologie nestabilit	115
Stupně nestability	116
Směr nestability	116
Klinický obraz	117
Pomocná vyšetření	117
Terapie	117
12.2. Rekurentní nestability	118
Rekurentní atraumatická nestabilita	118
Rekurentní traumatická nestabilita	119
12.3. Sportovní rameno	120
Atleti – vrhači	120
Plavci	121
Nemoc smečářů – útlak n. suprascapularis	121
13. FARMAKOTERAPIE A FYZIKÁLNÍ TERAPIE BOLESTIVÉHO RAMENE	
(Karel Trnavský, Marie Sedláčková)	123
13.1. Podávání analgetik a nesteroidních antirevmatik	123
13.2. Lokální injekční aplikace kortikoidů	124
Technika intraartikulární injekce do ramenního kloubu	125
Technika injekce subakromiálního prostoru z bočního přístupu	126
Technika injekce do akromioklavikulárního kloubu	127
13.3. Lokální injekční aplikace anestetika – obstržik n. suprascapularis (blokáda)	127
Technika blokády	128
13.4. Fyzikální terapie	129
14. LÉČEBNÁ TĚLESNÁ VÝCHOVA U PORUCH V OBLASTI RAMENE	
(Yvona Šulcová)	131
Vlastní pohybová terapie	131
Cvičení ve vodě	133
Domácí cvičení	134
15. INDIKACE K OPERAČNÍMU ŘEŠENÍ ONEMOCNĚNÍ RAMENE (Vít Dvořák)	135
16. PRAKTICKÝ NÁVOD LÉČEBNÉHO POSTUPU (Marie Sedláčková)	137
Tlumení bolesti	137
Prevence zkracování měkkých tkání	139
Normalizace normálních pohybových stereotypů a obnovení svalové síly	140
REJSTRÁK	141